

het Evangelie naar
++ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ++
JOHANNES
Ο ΛΟΓΟΣ
ΤΟΝ ΘΕΟΝ· ΠΑΝΤΑ ΔΙ' ΑΥΤΟΥ ΕΓΕ
ΝΕΤΟ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΥΤΟΥ ΕΓΕΝΕΤΟ
ΟΥΔΕΝ. Ο ΕΓΕΓΟΝ ΕΝ ΑΥΤΩ
ΖΩΗΝ ΚΑΙ Η ΖΩΗ Η ΤΩ
studie 20

1 december 2016
Bodegraven

terugblik:

- eerste deel Johannes 6 de geschiedenis van spijziging van de 5000 en de storm op het meer;
- vanaf vers 22 beschrijft het de gebeurtenissen van "de volgende dag";
- vanaf vers 26 volgt de toespraak/conversatie over de betekenis van het brood en het manna in de woestijn.

structuur 6:37-59

37-40 de Vaders wil

41-43 Jezus

brood vanuit de hemel
Joden mopperen

44-47 de Vaders werken

48-59 Jezus

brood van het leven
Joden mopperen

Johannes 6

³⁹ En dit is de wil van Hem,
die Mij gezonden heeft,
dat Ik van alles wat Hij Mij gegeven heeft,
niets verloren late gaan,
maar het opwekke ten jongsten dage.

*Lett. van degene die Mij zendende is
nooit ging het Jezus om zijn eigen wil*

ΤΟΥΤΟ ΔΕ ΕΣΤΙΝ ΤΟ ΘΕΛΗΜΑ

dit echter is de wil

dit en is de wil

ΤΟΥ ΠΕΜΨΑΝΤΟΣ ΜΕ

van-degene zendende mij

van Hem die heeft gezonden Mij

Johannes 6

39 En dit is de wil van Hem,
die Mij gezonden heeft,
dat Ik van alles wat Hij Mij gegeven heeft,
niets verloren late gaan,
maar het opwekke ten jongsten dage.

zie elders in Johannes
10:29; 17:2,6,9,11>

INA ΠΑΝ Ο ΔΕΔΩΚΕΝ ΜΟΙ
opdat alles wat hij-heeft-gegeven aan-mij
dat alles wat Hij heeft gegeven Mij

ΜΗ ΑΠΟΛΕΩΩ ΕΞ ΑΥΤΟΥ
toch-niet |dat-ik-zou-verliezen van-uit het
niets Ik late verloren gaan van -

Johannes 17:6

Ik heb uw naam geopenbaard
aan de mensen, **die Gij Mij**
uit de wereld **gegeven hebt.**

Zij behoorden U toe
en Gij hebt hen Mij gegeven
en **zij hebben uw woord bewaard.**

Johannes 6

³⁹ En dit is de wil van Hem,
die Mij gezonden heeft,
dat Ik van alles wat Hij Mij gegeven heeft,
niets verloren late gaan,
maar het opwekke ten jongsten dage.

lett. "de laatste dag"

4x in hfst. 6 (:39,40,44,54)
verder in: Joh.11:24 & 12:48

de 1335-ste dag... Daniël 12 >

ΑΑΛΛΑ	ΑΝΑΚΤΗCΩ	ΑΥΤΟ	[EN]	ΤΗ	ΕCΧΑΤΗ	ΗΜΕΡΑ
maar	lik-zal-doen-opstaan	het	in	de	laatste	dag
maar	opwekke	het	-	ten	jongsten	dage

Daniël 12

¹¹ En van de tijd af dat het dagelijks offer wordt gestaakt en een gruwel wordt opgericht, die verwoesting brengt, zijn het duizend tweehonderd en negentig dagen;

¹² welzalig hij die blijft verwachten en **duizend driehonderd vijftig dagen bereikt.**

¹³ Maar gij, ga het einde tegen, en gij zult rusten en **opstaan** tot uw bestemming **aan het einde der dagen.**

Johannes 6

⁴⁰ Want dit is de wil mijns Vaders,
dat een ieder, die de Zoon aanschouwt
en in Hem gelooft,
eeuwig leven hebbe,
en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage.

aanschouwen = zien op = geloven
vergl. 'de koperen slang' (3:14,15)

ΤΟΥΤΟ	ΓΑΡ	ΕΣΤΙΝ	ΤΟ	ΘΕΛΗΜΑ	ΤΟΥ	ΠΑΤΡΟΣ	ΜΟΥ
dit	want	is	de	wil	van-de	Vader	van-mij
dit	want	is	de	wil	-	Vaders	mijns

ΙΝΑ	ΠΑΣ	Ο	ΘΕΩΡΩΝ	ΤΟΝ	ΥΙΟΝ
opdat	elke	degene	laanschouwende	de	Zoon
dat	een ieder	die	aanschouwt	de	Zoon

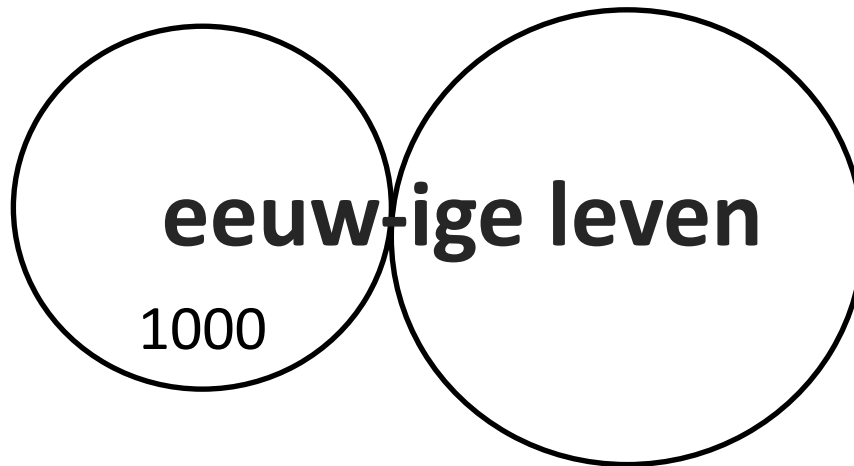
Johannes 6

⁴⁰ Want dit is de wil mijns Vaders,
dat een ieder, die de Zoon aanschouwt
en in Hem gelooft,
eeuwig leven hebbe,
en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage.

*eeuw-ig leven -
tijdens de eeuwen dat Christus zal heersen
uitsluitend voor degene die gelooft
"onvergankelijk leven"
is voor "allen die in Adam sterven"
na de eeuwen - 1Kor.15:22*

KAI	ΠΙΣΤΕΥΩΝ	ΕΙΣ	ΑΥΤΟΝ	ΕΧΗ	ΖΩΗΝ	ΑΙΩΝΙΟΝ
en	gelovende	tot-in	hem	dat-hij-zal-hebben	leven	aeonisch
en	gelooft	in	Hem	hebbe	leven	eeuwig

dood als laatste vijand
teniet gedaan

de toekomstige aeonen

Christus heerst

alle mensen
levendgemaakt

Johannes 6

⁴⁰ Want dit is de wil mijns Vaders,
dat een ieder, die de Zoon aanschouwt
en in Hem gelooft,
eeuwig leven hebbe,
en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage.

KAI	ANACTHCΩ	AYTON	EFΩ	[EN]	TH	ECXATH	HMEPA
en	zal-doen-opstaan	hem	ik	in	de	laatste	dag
en	zal opwekken	hem	Ik	-	ten	jongsten	dage

Johannes 6

⁴¹ De Joden dan morden over Hem,
omdat Hij gezegd had:

Ik ben het brood,
dat uit de hemel nedergedaald is,

enthousiasme (:14)
verlangen (:34)
morren (:41)
afkeren (:66)

ΕΓΟΓΓΥΖΟΝ	ΟΥΝ	ΟΙ	ΙΟΥΔΑΙΟΙ	ΠΕΡΙ	ΑΥΤΟΥ
morden	dan	de	Joden	aangaande	hem
morden	dan	de	Joden	over	Hem

ΟΤΙ	ΕΙΠΕΝ
dat	hij-zei
omdat	Hij had gezegd

Johannes 6

41 De Joden dan morden over Hem,
omdat Hij gezegd had:
Ik ben het brood,
dat uit de hemel nedergedaald is,

feit, tijdloos

ΕΓΩ	ΕΙΜΙ	Ο	ΑΡΤΟΣ	Ο	ΚΑΤΑΒΑC	ΕΚ	ΤΟΥ	ΟΥΡΑΝΟΥ
ik	ben	het	brood	het	neerdalende	van-uit	de	hemel
Ik	ben	het	brood	dat	is nedergedaald	uit	de	de hemel

Johannes 6

⁴² en zij zeiden: Is dit niet Jezus,
de zoon van Jozef,
wiens vader en moeder wij kennen?
Hoe zegt Hij nu:
Ik ben uit de hemel nedergedaald?

wettig juist
maar 'biologisch' niet!
Lucas 1 >

KAI	ELÉGON	OYX	OYTOC	ECTIN	IHCOYC	O	YIOC	IΩCHΦ
en	zij-zeiden	niet	deze	is	Jezus	de	zoon	van-Jozef
en	zij zeiden	niet	dit	is	Jezus	de	zoon	van Jozef

Lucas 1

³⁴ En Maria zeide tot de *boodschapper*:
Hoe zal dat geschieden,
daar ik geen omgang met een man heb?

³⁵ En de *boodschapper* antwoordde
en zeide tot haar:
heilige geest zal over *jou* komen
en kracht van [de] Allerhoogsten
zal *jou* overschaduwen;
daarom zal ook het heilige,
dat verwekt wordt,
Zoon van God genoemd worden.

Lucas 3

²³ En Hij, Jezus, was,
toen Hij optrad,
ongeveer dertig jaar,
een zoon, naar men meende,
van Jozef, van Eli...

lett. zoals Hij werd gewettigd

ΩΝ	ΥΙΟΥ	ΩΣ	ΕΝΟΜΙΖΕΤΟ	ΙΩΣΗΦ	ΤΟΥ	ΗΛΙ
zijnde	zoon	zoals	hij-werd-gewettigd~	van-Jozef	van-de	Eli
-	een zoon	naar	men meende	van Jozef	de zoon van	Eli

Johannes 6

⁴² en zij zeiden: Is dit niet Jezus,
de zoon van Jozef,
wiens vader en moeder wij kennen?

Hoe zegt Hij nu:

Ik ben uit de hemel nedergedaald?

Jezus? Jozef?

OY	HMEIC	OIDAMEN	TON	ΠΑΤΕΡΑ	ΚΑΙ	ΤΗΝ	ΜΗΤΕΡΑ
van-wie	wij	hebben-waargenomen	de	vader	en	de	moeder
wiens	wij	kennen	-	vader	en	-	moeder

Johannes 6

⁴² en zij zeiden: Is dit niet Jezus,
de zoon van Jozef,
wiens vader en moeder wij kennen?

Hoe zegt Hij nu:

Ik ben uit de hemel nedergedaald?

ΠΩΣ	ΝΥΝ	ΛΕΓΕΙ	ΟΤΙ	ΕΚ	ΤΟΥ	ΟΥΡΑΝΟΥ	ΚΑΤΑΒΕΒΗΚΑ
hoe ?	nu	hij-zegt	dat	van-uit	de	hemel	ik-ben-afgedaald
hoe	nu	Hij zegt	-	uit	de	de hemel	Ik ben nedergedaald

Johannes 6

⁴³ Jezus antwoordde en zeide tot hen:
Mort niet onder elkander.

ΑΠΕΚΡΙΘΗ ΙΗΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΙΠΕΝ ΑΥΤΟΙΣ

antwoordde Jezus en zei *tot-hen*

antwoordde Jezus en zeide tot hen

ΜΗ ΓΟΓΓΥΖΕΤΕ ΜΕΤ ΑΛΛΗΛΩΝ

toch-niet |mort ! met elkaar

niet mort onder elkaar

Johannes 6

⁴⁴ Niemand kan tot Mij komen,
tenzij de Vader, die Mij gezonden heeft,
hem trekke,
en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage.

niemand komt de Heer = de Vader trekt

ΟΥΔΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΑΙ	ΕΛΘΕΙΝ	ΠΡΟΣ	ΜΕ	ΕΑΝ
niemand	kan~	komen	naar-toe	mij	in-het-geval-dat
niemand	kan	komen	tot	Mij	tenzij

ΜΗ	Ο	ΠΑΤΗΡ	Ο	ΠΕΜΨΑΣ	ΜΕ	ΕΛΚΥΧΗ
toch-niet	de	Vader	degene	zendende	mij	dat-hij-zou-trekken
-	de	Vader	die	heeft gezonden	Mij	trekke

Johannes 6

44 Niemand kan tot Mij komen,
tenzij de Vader, die Mij gezonden heeft,
hem trekke,
en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage.

lett. hem doen opstaan in de laatste dag

ΚΑΓΩ	ΑΝΑΓΧΘΩ	ΑΥΤΟΝ	ΕΝ	ΤΗ	ΕΧΧΑΤΗ	ΗΜΕΡΑ
en-ik	zal-doen-opstaan	hem	in	de	laatste	dag
en Ik	zal opwekken	hem	-	ten	jongsten	dage

Johannes 6

⁴⁵ Er is geschreven in de profeten:
En zij zullen allen door God geleerd zijn.
Een ieder, die het van de Vader
gehoord en geleerd heeft, komt tot Mij.

in Jesaja 54:13 >

ΕΣΤΙΝ ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΠΡΟΦΗΤΑΙΣ

|het-is **geschreven-zijnde~** **in** **de** **profeten**

er is geschreven in de profeten

ΚΑΙ ΕΣΟΝΤΑΙ ΠΑΝΤΕΣ ΔΙΔΑΚΤΟΙ ΘΕΟΥ

en **|zij-zullen-zijn~** **allen** **onderwezenen** **van-God**

en zij zullen zijn allen geleerd door God

Jesaja 54

⁵ Want uw man is uw Maker, HERE der heerscharen is zijn naam; en uw lossers is de Heilige Israels...

(...)

¹⁰ Want bergen mogen wijken en heuvelen wankelen, maar mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en mijn vredesverbond zal niet wankelen, zegt uw Ontfermer, de Here.

(...)

¹³ **Al uw zonen zullen leerlingen des HEREN zijn**, en het heil uwer zonen zal groot zijn...

Johannes 6

⁴⁵ Er is geschreven in de profeten:
En zij zullen allen door God geleerd zijn.
Een ieder, die het van de Vader
gehoord en geleerd heeft, komt tot Mij.

nl. in de Schriften >

ΠΑΣ	Ο	ΑΚΟΥΣΑΣ	ΠΑΡΑ	ΤΟΥ	ΠΑΤΡΟΣ	ΚΑΙ	ΜΑΘΩΝ
elke	degene	horende	naast	de	Vader	en	lerende
een ieder	die	het heeft gehoord	van	de	Vader	en	geleerd

ΕΡΧΕΤΑΙ	ΠΡΟΣ	ΕΜΕ
komt	naar-toe	mij
komt	tot	Mij

Johannes 5 (SV)

³⁷ En de Vader, Die Mij gezonden heeft, Die heeft Zelf van Mij getuigd. (...)

³⁸ En **Zijn woord hebt gij niet in u blijvende**; want gij gelooft Dien niet, Dien Hij gezonden heeft.

³⁹ **Onderzoekt de Schriften**; want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben; en **die zijn het, die van Mij getuigen**.

⁴⁰ En gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben.

⁴¹ Ik neem geen eer van mensen...

Johannes 6

⁴⁶ Niet, dat iemand de Vader gezien heeft; alleen die van God komt, die heeft de Vader gezien.

lett. zijnde bij de God (tegenw. tijd)

vers. 46 is toelichting van Johannes >

OYX OTI TON PATERA EWPAKEN TIC EI MH
niet dat de Vader heeft-gezien iemand indien toch-niet

niet dat de Vader heeft gezien iemand alleen -

O WN PAPA TOY THEOY OYTOC EWPAKEN TON PATERA
degene |zijnde bij de God deze heeft-gezien de Vader

die komt van - God die heeft gezien de Vader

Johannes 1

¹⁸ Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, die aan de boezem des Vaders **is**, die ontvouwt Hem.

Johannes 6

⁴⁷ Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u:
Wie gelooft, heeft eeuwig leven.

ΑΜΗΝ	ΑΜΗΝ	ΛΕΓΩ	ΥΜΙΝ
amen	amen	ik-zeg	totjullie
voorwaar	voorwaar	Ik zeg	u

Ο	ΠΙΣΤΕΥΩΝ	ΕΧΕΙ	ΖΩΗΝ	ΑΙΩΝΙΟΝ
degene	gelovende	heeft	leven	aeonisch
wie	gelooft	heeft	leven	eeuwig

Johannes 6

48 Ik ben het brood des levens.

herhaling :35

:41 het brood dat uit de hemel nederdaalt
in het 'broodhuis' - Beth Lechem

ΕΓΩ	ΕΙΜΙ	Ο	ΑΡΤΟΣ	ΤΗΣ	ΖΩΗΣ
ik	ben	het	brood	van-het	leven
Ik	ben	het	brood	des	levens

Johannes 6

⁴⁹ Uw vaders hebben in de woestijn het manna gegeten en zij zijn gestorven;

die in de woestijn stierven vanwege ongeloof

andere beelden uit de woestijnreis

- 1. de koperen slang (3:13; Num.21:4-9)*
- 2. het levende water (4:10; Num.21:16-18)*
- 3. het brood des levens*
- 4. de schapen (10:27; Ps.80:2; Ex.3:1)*

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΥΜΩΝ ΕΦΑΓΟΝ   ΕΝ ΤΗ ΕΡΗΜΩ
de vaders   van-jullie aten   in de wildernis
- vaders   uw   hebben gegeten in de woestijn

ΤΟ ΜΑΝΝΑ ΚΑΙ ΑΠΕΘΑΝΟΝ
het manna en zij-stierven
het manna en zij zijn gestorven

Johannes 6

⁵⁰ dit is het brood,
dat uit de hemel nederdaalt,
opdat wie ervan eet, niet sterfe.

lett. nederdalende is (tegenw. tijd)

OYTOC ECTIN O APTOC

dit is het brood

dit is het brood

O EK TOY OYPANOY KATABAINΩN

het van-uit de hemel neer-dalende

dat uit de hemel nederdaalt

Johannes 6

⁵⁰ dit is het brood,
dat uit de hemel nederdaalt,
opdat wie ervan eet, niet sterve.

maar eeuw-ig leven heeft
= leven van de opstanding

= Ik zal hem opwekken in de jongste dag

ΙΝΑ	ΤΙΣ	ΕΣ	ΑΥΤΟΥ	ΦΑΓΗ
opdat	iemand	van-uit	hem	dat-hij-zal-eten
opdat	wie	-van	er-	eet

ΚΑΙ	ΜΗ	ΑΠΟΘΑΝΗ
en	toch-niet	dat-hij-zal-sterven
-	niet	sterve

Johannes 6

⁵¹ Ik ben het levende brood,
dat uit de hemel nedergedaald is.
Indien iemand van dit brood eet,
hij zal in eeuwigheid leven;
en het brood, dat Ik geven zal,
is mijn vlees, voor het leven der wereld.

feit, tijdloos

ΕΓΩ ΕΙΜΙ Ο ΑΡΤΟΣ Ο ΖΩΝ
ik ben het brood het levende

Ik ben het brood - levende

Ο ΕΚ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ ΚΑΤΑΒΑΘ
het van-uit de hemel neerdalende

dat uit de hemel is nedergedaald

Johannes 6

51 Ik ben het levende brood,
dat uit de hemel nedergedaald is.
Indien iemand van dit brood eet,
hij zal in eeuwigheid leven;
en het brood, dat Ik geven zal,
is mijn vlees, voor het leven der wereld.

*lett. hij zal leven tot in de aeon
= de laatste aeon*

ΕΑΝ	ΤΙΣ	ΦΑΓΗ	ΕΚ	ΤΟΥΤΟΥ	ΤΟΥ	ΑΡΤΟΥ
in-het-geval-dat	iemand	dat-hij-zal-eten	van-uit	dit	het	brood
indien	iemand	eet	van	dit	-	brood

ΖΗΣΕΙ	ΕΙΣ	ΤΟΝ	ΑΙΩΝΑ
hij-zal-leven	tot-in	de	aeon
hij zal leven	in	-	eeuwigheid

Johannes 6

51 Ik ben het levende brood,
dat uit de hemel nedergedaald is.
Indien iemand van dit brood eet,
hij zal in eeuwigheid leven;
en het brood, dat Ik geven zal,
is mijn vlees, voor het leven der wereld.

*toekomende tijd =
door zijn dood en opstanding*

ΚΑΙ	Ο	ΑΡΤΟΣ	ΔΕ	ΟΝ	ΕΓΩ	ΔΩCΩ
en	het	brood	echter	dat	ik	zal-geven
en	het	brood	-	dat	ik	zal geven

Johannes 6

51 Ik ben het levende brood,
dat uit de hemel nedergedaald is.
Indien iemand van dit brood eet,
hij zal in eeuwigheid leven;
en het brood, dat Ik geven zal,
is mijn vlees, voor het leven der wereld.

twee kringen: zie Joh.17:9 >

H	CAΠΞ	MOY	ECTIN	ΥΤΤΕΡ		ΤΗC	ΤΟΥ	ΚΟCΜΟΥ	ΖΩΗC
het	vlees	van-mij	is	ten-behoeve-van		het	van-de	wereld	leven
-	vlees	mijn	is	voor		het	der	wereld	leven

Johannes 17:9

Ik bid voor hen;
niet voor **de wereld** bid Ik U,
maar voor hen,
die Gij Mij gegeven hebt...